

Vergaderjaar 2018–2019

35 000 V

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2019

Nr. 9

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 oktober 2018

Middels deze brief licht ik graag het kabinetstandpunt inzake de aangepaste Amerikaanse regelgeving voor verstrekking van visa aan ongetrouwde partners van hetzelfde geslacht van diplomaten en VN-medewerkers toe.

De wijziging in de Amerikaanse regelgeving is in juli jl. per diplomatieke nota aan de in de VS aanwezige diplomatieke vertegenwoordigingen en internationale organisaties aangekondigd en is per 1 oktober 2018 van kracht. De wijziging komt er op neer dat *alle* partners van uitgezonden diplomaten, dan wel lokaal aangenomen medewerkers van ambassades en internationale organisaties, getrouwd moeten zijn om in aanmerking te komen voor een visum en daarmee accreditatie in de VS. Dit beleid gold altijd al voor stellen van het tegenovergestelde geslacht, en is met ingang van 1 oktober ook van toepassing op stellen van gelijk geslacht.

Samen met EU-partners is door de Nederlandse ambassade in Washington in augustus 2018 om opheldering gevraagd bij het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken. Toen is onder andere voor een overgangsregeling gepleit voor de reeds in de Verenigde Staten aanwezige stellen waaronder stellen die namens het Koninkrijk in de Verenigde Staten werkzaam zijn. Deze uitzondering is medio september middels een diplomatieke nota aangevraagd.

In 2015 werd, na een uitspraak van het Amerikaanse Hooggerechtshof, het huwelijk in het gehele grondgebied van de Verenigde Staten opengesteld voor stellen van het gelijke geslacht. In reactie daarop paste het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken de eigen voorwaarden voor partners van alle diplomaten die door de Verenigde Staten uitgezonden worden naar het buitenland aan. Om als partner met een Amerikaanse diplomaat uitgezonden te worden is de huwelijkse staat verplicht, net zoals dat al gold voor stellen van het tegenovergestelde geslacht. Te

stellen voorwaarden aan (partners van) diplomaten is aan de ontvangende staat, dit is zo bepaald in het Verdrag van Wenen.

De nieuwe Amerikaanse regelgeving heeft tot doel diezelfde voorwaarden te stellen voor diplomaten en VN-medewerkers werkzaam in de VS. Met de nieuwe regelgeving worden voorwaarden voor alle stellen – los van seksuele geaardheid – gelijkgetrokken. Om in aanmerking te komen voor een (diplomatieke) verblijfstatus als partner van een in de VS geaccrediteerde diplomaat is de gehuwde status vereist. Dit geldt met deze aangepaste regelgeving zowel voor stellen van het gelijke geslacht als voor stellen van het tegenovergestelde geslacht. Amerikaanse gesprekspartners benadrukken dat de regelgeving bedoeld is om de hiervoor geldende ongelijke behandeling tussen stellen van het tegenovergestelde en stellen van gelijk geslacht op te heffen.

Een belangrijk aandachtspunt is dat diplomaten met een partner van het gelijke geslacht in de meeste landen in de wereld niet kunnen trouwen. De diplomatieke nota van juli jl. geeft aan dat voor deze groep een uitzondering gemaakt kan worden. Zij kunnen op basis van een «civil union» – in de Nederlandse context gelijk aan een geregistreerd partnerschap – in aanmerking komen voor een Amerikaanse verblijfstatus, als deze landen bevestigen dat zij aan gehuwde Amerikaanse uitgezonden stellen van gelijk geslacht in hun land dezelfde privileges en immuniteiten toekennen. Voor landen die helemaal geen mogelijkheid hebben voor stellen van gelijk geslacht om zich te verbinden (in de echt of anderszins) zal de VS bezien op welke basis hun eigen uitgezonden stellen van gelijk geslacht kunnen worden aangemeld.

Nederland zal, al dan niet samen met EU-partners, bij de Amerikaanse autoriteiten bepleiten dat, indien er sprake is van het uitzonderlijke geval dat het huwelijk weliswaar formeel een optie is maar tegelijkertijd mogelijk voor (een van de) partners tot vervolging of discriminatie in eigen land kan leiden, ook een uitzondering zal worden gemaakt.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok